

MONOGRAFIES DEL MONTSENY/13

NN.

AMICS DEL MONTSENY

Han col·laborat en l'edició d'aquestes monografies:

CENTRE DE PROMOCIÓ DE LA
CULTURA POPULAR I TRADICIONAL
CATALANA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

DIPUTACIÓ DE BARCELONA

DIPUTACIÓ DE GIRONA

En altres actes que organitza l'Associació col·laboren:

SERVEI DE PARCS NATURALS DE
LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA

DIPUTACIÓ DE GIRONA

LA CAIXA

AIGÜES DE VILADRAU,

EYCAM-PERRIER

FUNDACIÓ JAUME BOFILL
I FERRO

MONOGRAFIES
DEL MONTSENY
13

AMICS DEL MONTSENY
1998

Edita: AMICS DEL MONTSENY
Direcció: ANTONI PLADEVALL
Coordinació: ROSER BOFILL i JOAN CAMPANYÀ
Disseny i il·lustració de coberta: NÚRIA NOVELLAS
Correcció: ASSUMPTA FLUVIÀ

© AMICS DEL MONTSENY
Passeig de Sant Marçal, 1
17406 Viladrau - Tf. 93 884 81 82
Primera edició, juliol 1998

ISSN 1135-9293
Ed. Josep O. Àvila Montesó
Dipòsit legal: B-24.555-98

PRODISA, S.L. – Barcelona

ÍNDIX

PRÒLEG	
per JOSEP Ma. GUIX I FERRERES	13
ESPINELVES: CONTEXT HISTÒRIC I GEOGRÀFIC	
per JESÚS MASFERRER I TORRENT	23
EL MATAGALLS, UNA FITA EN EL MESURAMENT DEL MERIDIÀ DE PARÍS I EL SISTEMA MÈTRIC DECIMAL	
per FRANCESC OLIVÉ I GUILERA	41
CARTOGRAFIA DE LES PLANTES DEL MONTSENY	
per JOSEP NUET I BADIA I JOSEP M. PANAREDA I CLOPÉS.	55
PLANTES MEDICINALS D'AVANTGUARDA EN EL MONTSENY	
per JOAN SALES I LLAVIÀ	77
SANT CEBRIÀ DE LA MORA. UNA ANTIGA PARRÒQUIA DEL MONTSENY	
per ANTONI PLADEVALL I FONT	87
TRADICIÓ I HISTÒRIA: L'ASSASSINAT D'ANTONI MOLINS (1628) I EL DUEL ENTRE SERRALLONGA I FÈLIX TORRELLES	
per RAFEL GINEBRA I MOLINS	101
LES GUERRES CARLINES A SANT ESTEVE DE PALAUTORDERA	
per JOAN PORTALS I MARTÍ	135
CAMINS TRADICIONALS DE VILADRAU	
per FERRAN TOLOSA I CABANI	153

ELS SISTEMES D'APROFITAMENT DELS RECURSOS HIDRÀULICS AL CASTELL DE MONTSORIU per GEMMA FONT, JOAQUIM MATEU, SANDRA PUJADAS, JOSEP MANUEL RUEDA I JORDI TURA	177
LA PINTURA I ELS SEUS ARTISTES AL MONTSENY per AGUSTÍ VULART I RIERA.	193
ELS EDIFICIS RELIGIOSOS DE L'ÀREA DEL MONTSENY: ESTAT DE CONSERVACIÓ I ÚS DURANT LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA per JAUME ENRIC ZAMORA I ESCALA.	203
PREMIS MONTSENY 1997 XV PREMI MONTSENY (CERTAMEN POÈTIC) IX PREMI MONTSENY DE FOTOGRAFIA	

COL·LABORADORS

Han col·laborat en aquesta publicació:

JOSEP M. GUIX I FERRERES (La Coromina, Cardona, 1927)

Estudià als seminaris de Solsona i de Barcelona i es doctorà en Teologia a Comillas i en Ciències Socials a Salamanca. Fou ordenat el 1952, durant el Congrés Eucarístic de Barcelona. El 1967 fou nomenat vicari general de l'Arxidiòcesi de Barcelona i bisbe auxiliar al 1968. El 1983 rebé el nomenament de bisbe de Vic. És membre de la Permanent de la Conferència Episcopal Espanyola, dintre de la qual ha tingut diferents càrrecs. Aimant de les lletres, té publicat un llibre de poesies i altres poemes i treballs en diferents publicacions.

JESÚS MASFERRER I TORRENT (Arbúcies, 1918)

Llicenciat en Dret. L'any 1949 passà a residir a Espinelves. Creà els denominats Vivers de Masjoan de reproducció de coníferes i repoblació forestal, en les quals activitats ha esmerçat els últims 50 anys.

FRANCESC OLIVÉ I GUILERA (Barcelona, 1928)

Erudit i excursionista, és soci de la Societat d'Onomàstica i del Centre Excursionista de Catalunya, del qual és el bibliotecari, a més de membre de la junta de la Secció d'Història i Art. Ha participat en congressos d'onomàstica, i és col·laborador en diverses revistes, sobretot amb articles de divulgació històrica i geogràfica.

JOSEP NUET I BADIA (Barcelona, 1946)

És cartògraf, dibuixant i fotògraf. És membre del Centre Excursionista de Catalunya, en el qual dirigeix la revista "*Muntanya*". Es dedica a l'excursionisme científic i sobretot a la botànica. És autor de la *Flora* i del mapa de vegetació de la Muntanya dels Mollons (Anoia) i coautor de la *Flora vascular del Montseny* i de la *Flora de Montserrat*.

JOSEP M. PANAREDA I CLOPÉS

Neix a pagès, a Santa Maria de Palautordera (Vallès Oriental). Estudià Geografia a la Universitat de Barcelona, on actualment és catedràtic de Geografia Física. Realitzà les tesis de llicenciatura i de doctorat sobre el paisatge del Montseny. S'ha especialitzat en biogeografia, paisatge i cartografia. Ha escrit dos llibres i una cinquantena d'articles sobre el Montseny: destaquen la *Flora vascular del Montseny*

i *Montserrat, visió geogràfica*. Ha realitzat estudis en altres indrets, en especial a Montserrat, el Garraf i Banyoles. És coautor de la *Flora de Montserrat*.

JOAN SALES I LLAVIÀ (Barcelona, 1962)

Llicenciat en Farmàcia per la Universitat de Barcelona el 1985. Diplomant en Òptica i Acústica per la Universitat de Barcelona el 1986. Becari de la Vocalia de Docència i Investigació del Col·legi de Farmacèutics, 1987. Farmacèutic comunitari des de 1988, amb una especial dedicació a la Fisioteràpia. Es diplomà, el 1994, en Òptica i Optometria per la Universitat de Granada i es, des de 1995, membre de la Vocalia de Plantes Medicinals del Col·legi de Farmacèutics de Barcelona.

Vinculat familiarment al Montseny (Campins i Sant Celoni), començà a estudiar les plantes medicinals d'aquesta zona a l'any 1982, tasca que fructifica en dos treballs: *Un breu repàs a les plantes medicinals del Montseny* i *Plantes medicinals del Montseny. Flora vascular* (en preparació).

ANTONI PLADEVALL I FONT (Taradell, 1934)

Sacerdot i historiador. Ex director general del Patrimoni Artístic, col·labora encara amb la Generalitat en les tasques d'inventari del patrimoni arquitectònic de Catalunya. És autor de molts llibres i treballs sobre història monàstica, d'art, de poblacions i temes varis. Dirigeix l'obra Catalunya Romànica de la Fundació Enciclopèdia Catalana. És membre de l'Institut d'Estudis Catalans de la Reial Acadèmia de Bones Lletres i de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi. Ha estat guardonat amb la Creu de Sant Jordi.

RAFEL GINEBRA I MOLINS (Vic, 1965)

Historiador i arxiver. Doctor en Història Medieval per la Universitat de Barcelona. Ha publicat articles sobre diferents temes de la baixa Edat Mitjana a Osona i darrerament ha treballat especialment aspectes del segle XIII. Vinculat de fa més de deu anys a l'Arxiu Episcopal de Vic, darrerament ha tingut cura de l'edició del primer volum notarial de Vic (1230-1233) i treballa en un projecte d'investigació de l'IEC sobre relacions internacionals de la Corona d'Aragó.

JOAN PORTALS I MARTÍ (Barcelona, 1942)

Advocat i llicenciat en Geografia i Història. Resident bona part de